

Barri de Sant Jaume / Raval de Sant Jaume

Súria

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Davant del riu Cardener
Emplaçament: En el vessant de muntanya entre el poble Vell i la carretera

Coordenades:

Latitud: 41.83542
Longitud: 1.75041
UTM Est (X): 396245
UTM Nord (Y): 4632258

Classificació

Número de fitxa: 08274 - 27
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Conjunt arquitectònic
Estil / època: Modern Contemporani Popular
Segle: XVIII-XXI
Estat de conservació: Regular
Notes de conservació: Hi ha molta construcció de substitució.
Protecció: Legal
Tipus de protecció: BCIL
Observacions protecció: BCIL 5239-I. Aprovació definitiva comissió urbanisme 21/01/2003
Data aprovació: dt., 21/01/2003 - 12:00
Número inventari: IPA 41406
Generalitat i altres inventaris:
Accés: Fàcil
Ús actual: Social
Titularitat: Privada
Titular: Diversos propietaris
Fitxes associades:

Monument a Clavé

Pastisseria Azorin / Biadiu / La Palma

Autoria de la fitxa ARQUEOCIÈNCIA- J.M. Huéllamo

Data de registre de la fitxa: ds., 27/11/1999 - 01:00

Autoria de la darrera revisió: Marta Lloret Blackburn-Antequem, S.L.

Data de la darrera revisió: dv., 17/09/2021 - 10:00

Descripció

Urbanísticament consisteix en un raval que té façana a la Carretera (C/ Àngel Guimerà), mirant el Cardener. Destaca la plaça de Sant Jaume, declarada com a tal el 1932, i que per primer nom va tenir el de Francesc Layret. Es també molt interessant la plaça de Josep Anselm Clavé amb el seu monument i la major part de les cases que l'envolten, com l'edifici de la pastisseria "Azorín". Al frontal de la plaça és interessant l'edifici dedicat a graner, als baixos del qual eren les cavallerisses del transport de Manresa a Solsona. Altres carrers interessants del barri són, el carrer de Sant Jaume, amb una interessant placa de l'aiguat de 1907, el carrer i passatge de Sant Sebastià i carrer de la Salut. Es troba unit al Poble Vell pel carrer de Sant Sebastià. Al Carrer Àngel Guimerà hi ha cases datades el 1862 (núm. 45), 1865 (núm. 31) i 1878 (núms. 35 i 36). Al carrer Àngel Guimerà també es troba la fonda Vella també coneguda com cal Gal i abans per cal Quadrench. En aquest edifici hi ha una capelleta a la paret de la façana dedicada a Sant Antoni, de l'any 1895 amb el nom de "Josep Quadrench" en aquest lloc feia la benedicció dels animals. Aquí hi havia l'hostal i és feia el canvi de cavalls fins el 1960. Va ser un dels llocs on s'hostatjaven els immigrants vinguts molts d'ells des d'Almeria, per a treballar a la mina. De la dècada dels 1960, s'ha recollit la història d'una família d'immigrants que convivia tres generacions en un mateix espai, el qual va ser compartimentat mitjançant envans de paper. Al seu interior hi ha una zona de cert desgavell urbanístic (Carrer de La Salut), que es coneix per la "colònia americana". Durant un temps, aquest va ser el barri d'acollida d'una immigració que va trobar un popular personatge, ja desaparegut, que mitjançant la venda a terminis els donava estatge, els moblava i, fins i tot, els buscava el treball (SOLER, 1985).

Història

A finals del segle XVIII, el creixement de la població i la utilització del riu per a certes activitats econòmiques (molins i regadius), condicionen l'expansió urbanística fora del recinte fortificat, tenint lloc l'aparició d'aquest primer raval, ocupant antigues vinyes. Resulta interessant la descripció de Súrria feta per Francisco de Zamora, el 1790, en la que parla de dos barris: "(...) se encuentra dividida en dos barrios, el uno con nombre de Arrabal, en una fila de casas a la orilla del rio Cardoner y al pie de la montaña de dicha villa, que hace cara al mediodia y la otra porción en la eminencia de ella, que constituye la vila antigua (...)"(COTS, OBRADORS, PINZOLAS, 1991). En el cens de 1877 l'Arrabal de Sant Jaume apareix definit com "Caserío, a 0'2 km., 44 edificios habitados constantemente". Va ser el sector on va tenir lloc la primera expansió del poble, si bé va quedar frenat pel riu i per l'anticlinal de Mig Món. (REGUANT, 1988).

Bibliografia

CASTELLANO, A.; MASSANA, I.; REGUANT, J. (1983) Súrria. Km. 0, Súrria.

COTS I PORTÍ, M. Teresa; OBRADORS I PUIGDELLÍVOL, Rosa M.; PINZOLAS I GERMAN, Eduard (1991) El poble vell de Súria. Guia didàctica. Manresa: Ajuntament de Súria.

REGUANT i AGUT, Josep (1988) "Súria", Història de les comarques de Catalunya. Bages. Volum II, pp. 475-502, Manresa, Edicions Parcir, Edicions selectes.

REGUANT i AGUT, Josep (1997) Súria. Història en imatges 1894-1975. Col·lecció "Fotografia històrica", núm. 4. Manresa: Angle Editorial, Centre d'Estudis del Bages.

SOLER I CLARIANA, Pau (1985) Súria, el meu poble. Súria.

